

Jeroen Brouwer

Arte povera

Verzet was geboden, volgens kunstenaars als Mario Merz, Jannis Kounellis en Luciano Fabro in de tweede helft van de jaren zeventig. In het commerciële geweld van de consumptiemaatschappij zou de nobele, waardige idee van kunst ten onder gaan, schrijft Rudi Fuchs. De kunst van arte povera was inventief, hard en niet 'mooi' in burgerlijke zin. 'Arm' wat het materiaalgebruik betreft, en vooral arm aan pretentie. Een neonbuis in een strobaal verbeeldt de inslag van bliksem op het platteland. Een cirkel stenen tart het klassieke begrip van een kunstobject. Plaatsing, versluiting en integratie zijn belangrijk.

Witwassen is ook een soort arte povera: inventief, hard en niet mooi. Contant geld wordt in het financiële verkeer gebracht (plaatsing), complexe financiële transacties volgen met als doel de oorsprong te verhullen (versluiting). Ten slotte wordt het vermogen in de bovenwereld geïnvesteerd (integratie).

Vrije beroepsgroepen, en dus ook advocaten, hebben vooral te maken met de tweede en derde fase. U weet allang dat op 1 juni 2003 de meld- en identificatieplicht op grond van de Wet MOT en WID in werking is getreden, nadat met ongekende snelheid Europese regels nationaal zijn geïmplementeerd. De Algemene Raad heeft altijd zonder voorbehoud het belang van zuiver betalingsverkeer onderschreven en gelijktijdig altijd principieel bezwaar gemaakt tegen de inbreuk op de geheimhoudingsplicht. In woord (seminar) en geschrift (www.advocatenorde.nl) is informatie en uitleg gegeven over wat ik maar noem de dubbele beperking die voor advocaten geldt, met gelijktijdig het aanstippen van het gevoelige verbod om cliënten over een voorgenomen melding *vooraf* te informeren.

De eerste beperking betreft het soort dienstverlening. Denkt u daarbij aan bijstand of advies als het gaat om aan- en verkopen van onroerende zaken, het beheren van geld, het oprichten of beheren van vennootschappen, het overnemen van ondernemingen of werkzaamheden op fiscaal gebied. Een tweede beperking betreft de *soort* werkzaamheden van de advocaat. Zo mist de WID toepassing als uw dienstverlening betrekking heeft op het bepalen van de rechtspositie van uw cliënt en/of advies en bijstand in het kader van het voeren of vermijden van gerechtelijke procedures.

De Orde heeft zeer onlangs protocollen WID en MOT gepubliceerd op zijn site. Ik beveel u lezing en vooral implementatie aan. Uw eventuele 'verzet' (ik ken mijn cliënten al jaren, dat zijn keurige mensen) ontslaat u niet van plichten. Het toezicht is toevertrouwd aan het Bureau Financieel Toezicht. Het BFT en de Orde voeren – overigens constructief – overleg, doch verschillen van mening of en in hoeverre de toezichthouder gerechtigd is om vast te leggen gegevens in te zien. Uitgangspunt voor de Orde is dat toezicht geen inbreuk mag maken op het verschoningsrecht, waaronder ook de identiteit van de cliënt valt. Om te controleren of de advocaat zijn identificatie- en bewaarplicht is nagekomen, zou slechts inzage kunnen worden verleend in geanonimiseerde gegevens.

Balanceren tussen plichten en rechten is ook een kunst. In de tweede helft van 2003 werden door het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties 51 meldingen ontvangen, waarvan zeven door advocaten. Van die zeven werden er vier doorgestuurd naar het Openbaar Ministerie. De totale waarde van alle 51 meldingen bedroeg bijna 39 miljoen euro. Daarvan werd ruim 35 miljoen als verdacht aangemerkt!

Begin februari kwamen tientallen vertegenwoordigers van advocatenorganisaties in Wenen bijeen (het Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig heeft een mooie collectie arte povera). Met een open brief hebben de juristen zich gericht tot de Europese Commissie, het Europese Parlement en de Raad van Ministers en uitstel bepleit van de derde witwasrichtlijn. De tweede dient in effect eerst geëvalueerd te worden, voornamelijk op het punt van de inbreuk op burgerrechten. De Belgen, Fransen en Polen voeren in hun land nog steeds de juridische strijd tegen implementatie. Vermeldenswaard is dat het zogenaamde *petition committee* uit het Europese Parlement zich heeft uitgesproken vóór uitstel van de derde richtlijn.

Besmet geld is niet 'arm' en zeker niet arm aan pretentie. Met een proportionele zorgplicht en passend toezicht bestrijden advocaten het versluiting en integreren van fout geld. Tot behoud van een nobele, waardige idee van de professie.

85e jaargang – 18 februari 2005 – nr. 3
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie
mr. drs. G.C. van Daal
mr. Y. van Gemerden
mr. A. Groenewoud
mr. W. Heemskerck
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. P.F.P. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
mr. A.P. Ploeger
mr. E. Unger
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Uitgever
drs. J.W. van der Weele

Eindredactie
Linus Hesselink

Bureau redactie
Charlotte Helmer

Redactionele bijdragen
t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Juridische Vacaturebank
www.jbb.nl

Vormgeving
VILLA Y, Andre Klijns
Unit-1, Dmitry de Bruin

Correctie
Sandra Braakmann

Druk
Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties
Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460, fax 0172-233017
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentierieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 2,05 per mm bij een kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 4: 25 februari 2005
afl. 5: 18 maart 2005

Abonnementen
Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531. Niet-leden betalen € 150 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Reed Business Information Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl Losse nummers: € 8,50

Reed Business Information bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnements)overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business Information bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business Information bv en haar groepsmaatschappijen. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business Information bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

ISSN 0165-1331

Nederlandse

Uitgeversverbond

Groep uitgevers voor vak en wetenschap